

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Инжењерски менаџмент у агробизнису
Назив предмета: Аграрна економија
Наставник: Ивана Ј. Бркић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 7
Услов: положен испит „Основи економије“
Циљ предмета Циљ предмета је упознавање студената са економским аспектима пољопривреде, специфичностима аграрне производње и развоја, као и са менаџментом и конкурентношћу пољопривредних газдинстава. Студенти стичу знања о производним функцијама, факторима развоја аграра, улози кооператива, економској исплативости производње, као и о примени економских анализа у практичним условима.
Исход предмета Након положеног испита студент ће бити оспособљен да: - препозна основне концепте аграрне економије и анализира допринос пољопривреде привредном развоју; - анализира и објасни механизме испољавања и деловања економских законитости у агробизнис сектору; - примењује неокласичне концепте производне функције и фактор-производ односа у пољопривредним газдинствима; - процени конкурентност пољопривредне производње и идентификује мере за њено унапређење; - изради и презентује студију случаја, која демонстрира економску исплативост и ефективност одрживог аграрног пословања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у аграрну економију; Агробизнис комплекс; Економија наспрам аграрне економије; Историјски развој економске мисли о аграру; Предмет изучавања аграрне економије; Методе и технике у изучавању проблематике аграра. Пољопривреда и привредни развој; Традиционална и модерна пољопривреда; Зелена револуција; Допринос пољопривреде привредном развоју; Индустријализација као концепт привредног развоја; Индикатори доприноса пољопривреде привредном развоју; Основне карактеристике развоја аграра код нас. Агропривреда Србије и транзиција. Пољопривредна газдинства у неокласичној теорији; Производна функција или фактор-производ однос; Границе у истраживању економије пољопривредне производње; Супституција инпута и оптимална комбинација фактора; Производна структура пољопривредног газдинства. Економска исплативост пољопривредне производње. Специфичности менаџмента и перспективе пољопривредног газдинства; Функција менаџмента и пољопривредна производња. Фактори развоја аграра – поделе; Становништво; Природни услови и ресурси; Производна средства и инфраструктура; Технолошке промене; Организација и предузетништво; Информације и знање, Улога капитала као фактора развоја аграра; Фактори аграрног развоја у Републици Србији. Конкурентност пољопривреде; Савремени приступ конкурентности; Улога државе у повећању конкурентности; Конкурентност аграра Републике Србије; Оцена конкурентности пољопривредне производње у Републици Србији и мере за унапређење. Иновације у агробизнису (нове технологије, дигитализација, паметна пољопривреда) и њихов утицај на економску исплативост производње на макро и микро нивоу. Кооперативе у руралној економији; Европа као колевка задружног покрета; Почетак задружног покрета код нас; Различите форме кооператива; Савремено схватање идентитета кооперативе; Визије кооператива за 21. век. <i>Практична настава</i> Дискусије и увежбавање градива са предавања. Коришћење статистичких база и стручне литературе, обрачун економских и финансијских показатеља, израда и анализа студија случаја из реалне пољопривреде. Примена економских алата за процену продуктивности и конкурентности. Рад у групама и презентације резултата.

Литература

Основна:

Зекић, С., Матковски, Б., Јурјевић, Ж., Ђокић, Д., Јеремић, М. (2023). *Основе аграрне економије*. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет, Суботица.

Допунска:

Закић, З., Стојановић, Ж. (2009). *Економика аграра*. Универзитета у Београду, Економски факултет, Београд.

Максимовић, Б. (2021). *Економика аграра*. Висока пословна школ аструковних студија, Нови Сад.

Ђурић, К., Његован З. (2016). *Економика пољопривреде*. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад.

Закић, З. (2001). *Аграрна економија*, Економски факултет, Београд.

Ранђеловић, В. (2001). *Економика пољопривреде и задругарство*, Пољопривредни факултет, Београд.

Пејчић, Х. (2011). *Економика пољопривреде*, Свен, Ниш.

Милановић, М. (2016). *Аграрна економија, политика и развој*, Економски институт, Београд.

Ћејвановић, Ф., Хоџић, К., Гргић, З., Субић, Ј., Змаић, К., Васиљевић, З., Плазибат, И., Шакић Бобић, Б. (2016). *Аграрна економија*. Институт за економику пољопривреде, Београд.

Михајловић, Ј., Пејчић, Х., (2005). *Пољопривредно задругарство између теорије и праксе*, Задружни Савез Војводине, Нови Сад.

Божић, Д., Богданов, Н., Шеварлић, М. (2011). *Економика пољопривреде*, Пољопривредни факултет, Земун.

Debertin, D. L. (2012). *Agricultural Production Economics* 2nd Ed., McMilan Publishing Companu, NJ, USA.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2x15=30

Практична настава: 3x15=45

Методe извођења наставе

Предавања - аудиторна, усмена излагања, мултимедијалне презентације, интерактивна настава, консултације; Вежбе - графичка анализа појмова, студије случаја, дискусије, менторски рад са студентима код израде семинарских радова.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
активност на вежбама	10	усмени испит	40
колоквијум-и	30		
семинарски рад	10		